

ISSN 2181-7138

МУАЛЛИМ ХЭМ ҮЗЛИКСИЗ БИЛИМСЕНДИРИҮ



Илимий-методикалық журнал

2023

3/2-сан

*Ўзбекистан Республикасы Министрлер Кабинети жанындагы
Жоқаргы Аттестация Комиссиясы Президиумының
25.10.2007 жыл (№138) қарары менен дизимге алынды*

*Қарақалпақстан Баспа сөз хәм хабар агентлиги тәрепинен
2007-жылы 14-февральдан дизимге алынды.
№01-044-санлы гүўалық берилген.*

Нөкис

3/2-сан 2023

ИЮНЬ-ИЮЛЬ

Шөлкемлестіріушілер:

*Қарақалпақстан Республикасы Халық билимлендириу Министрлиги,
ӨЗПИИИ Қарақалпақстан филиалы*

**Редактор:
А. Тилегенов**

Редколлегия ағзалары:

Мақсет АЙЫМБЕТОВ	Асқарбай НИЯЗОВ
Нағмет АЙЫМБЕТОВ	Сабит НУРЖАНОВ
Байрамбай ОТЕМУРАТОВ	Уролбой МИРСАНОВ
Ерполат АЛЛАМБЕРГЕНОВ	Нуржан МАТЧАНОВ
Алишер АЛЛАМУРАТОВ	Шукурулло МАРДОНОВ
Дилшодхўжа АЙТБАЕВ	Бахтиёр РАХИМОВ
Тўлқин АЛЛАЁРОВ	Арзы ПАЗЫЛОВ
Умида БАҲАДИРОВА	Барлықбай ПРЕНОВ
Фархад БАБАШЕВ	Қаххор ТУРСУНОВ
Гулзода БОЙМУРОДОВА	Нурзода ТОШЕВА
Маманазар ДЖУМАЕВ	Тажибай УТЕБАЕВ
Асқар ДЖУМАШЕВ	Амангелди КАМАЛОВ
Алишер ЖУМАНОВ	Ризамат ШОДИЕВ
Гүлнара ЖУМАШЕВА	Зафар ЧОРШАНБИЕВ
Мырзамурат ЖУМАМУРАТОВ	Дўстназар ХИММАТАЛИЕВ
Умида ИБРАГИМОВА	Гулрухсор ЭРГАШЕВА
Меруерт ПАЗЫЛОВА	Гавхар ЭЩАНОВА

МАЗМУНЫ

ТИЛ ХЭМ ЭДЕБИЯТ

Kuranbayeva H. A. O‘zbek adabiyotining nodir durdonasi. “qissasi rabg‘uziy” ma’naviy barkamollik asosi	6
Shirinqulova Sh. M. Lotin tili terminologiya asoslari xususiyatlari va uning tibbiyot oliygohlarida o‘qitilishi	12
Nasirova G. M., Makhkamova SH. Genres in children’s literature and their specific features	18
Собирова Н. Н., Ибрагимова Э. И. Роль невербальных средств в обучении	23
Xiloliddinova F. R. Mobil texnologiyalar asosida talabalarda kommunikativ kompetentligini rivojlantirishning didaktik imkoniyatlari	28
Рустамов Ф. Н. Перевод фразеологизмов как методический приём на занятиях русского языка	35
Abdujalilova F. Sh. O‘zbek tilida dialektal frazeologik birliklarning, lingvomadaniy birliklarning lingvomadaniy tadqiqi	40

ПЕДАГОГИКА, ПСИХОЛОГИЯ

Tilakova M. A. Inklyuziv ta’lim o‘qituvchisining kasbiy faoliyati va fazilatlarini tahlili	44
Рахимов З. Т. Таълимга инновацион ёндашувнинг зарурий аҳамияти	49
Kukanova Ch. N. Musiqa madaniyati fanlarini o‘qitishda bastakorlik ijodining tutgan o‘rni	59
Xushnazarova M. N. Oliy pedagogik tizimda ta’lim jarayonini texnologiyalashtirish muammolari	66
Umarova M. M. G‘arb mamlakatlarida qadriyatlarining shaxs ijtimoiylashuviga ta’siri masalasiga ijtimoiy psixologik yondashish	72
Mavlonova B. S. Oliy ta’lim muassasalari talabalariga boshqaruv kompetentsiyalarini takomillashtirishning dolzarb muammolari	78
Xushnazarova M. N. Zamonaviy maktabgacha ta’limda pedagogik jarayonlarning sifati va samaradorligini ta’minlashning dolzarb masalalari	84
Isayeva N. H. Raqamlashtirish sharoitida bo‘lajak menejerlarni iqtisodiy faoliyatga tayyorlash mexanizmini takomillashtirish	89
Ataqulova M. N., Achilova N. R., Tog‘ayeva Sh. T. Uzluksiz ta’lim tizimida biologik ta’limning uzviyligi va izchillikni ta’minlash masalalari	97
Эшнаев Н. Ж. Бўлажак педагог мутахассисларнинг касбий мобиллигини шакллантирувчи омилларни илмий-назарий таҳлили	102
Choriyeva S. Talabalarni ta’limiy qadriyatlar asosida pedagogik faoliyatga tayyorlash tizimini takomillashtirish	108
Boychayeva N. A. Musiqa san’atining inson ruhiyatiga ta’sirining pedagogik-psixologik tahlili va talqini	116
Исамова П. Ш. Педагогические предпосылки внедрения технологий тестирования в образовательный процесс вуза	120
Файзиёва У. Ю. Исторические и теоретические основы модели кластерной модели инклюзивного образования в Узбекистане	128
Олимов Э. Б. Янги ўзбекистонда педагоглarning касбий компетентлигини ривожлантириш масаласи (инв таълим муассасалари мисолида)	134
Suvanova K. R. Ta’lim jarayonida tafakkur dizayni (“design thinking”)ning ahamiyati	145
Numonjonov Sh. D. Mehnat muhofazasi qoidalarini o‘qitishning ijtimoiy-pedagogik zarurati	150
Бойзакова У. А., Болтаева М. Л. Шахсий сифатларни шаклланишида ижтимоий-маънавий мухит ва тарбиянинг ўзига хос хусусиятлари	156
Чергинская И. Обучение учеников 8-9 классов средствам выражения условных отношений (русский язык)	161



LOTIN TILI TERMINOLOGIYA ASOSLARI XUSUSIYATLARI VA UNING TIBBIYOT OLIYGOHLARIDA O'QITILISHI

Shirinqulova Sh. M.

Toshkent Tibbiyot Akademiyasi

Maxamadjanova M. Sh.

Toshkent Tibbiyot Akademiyasi

Tayanch so'zlar: lotin tili, tibbiyot fakulteti talabalari, tibbiyot fakulteti, tibbiyot terminologiyasi, termin, tizimlashtirish yondashuvi, leksik minimum, lotin grammatikasi.

Ключевые слова: латинский язык, студенты-медики, медицинский факультет, медицинская терминология, термин, подход к систематизации, лексический минимум, латинская грамматика.

Key words: latin language, medical students, medical faculty, medical terminology, term, systematizing approach, lexical minimum, latin grammar.

Kirish. Lotin tili birinchi kurs talabalari uchun mutlaqo yangi fan bo'lib, u ilgari o'rganilmagan va shuning uchun o'rganishda muayyan qiyinchiliklar tug'diradi. Tibbiyot oliy o'quv yurtida talabalarga tibbiyot terminologiyasini o'rganish va undan foydalanish asoslarini nafaqat universitetda, balki ularning keyingi kasbiy faoliyatida ham singdirish, boshqacha aytganda, terminologik jihatdan malakali shifokor tayyorlash maqsadida lotin tili o'qitilmoqda. Lotin tili propedevtik fan bo'lganligi sababli tibbiyot fakultetlarida o'qiladigan barcha fanlar, xususan, anatomiya, biologiya, biokimyo, mikrobiologiya, farmakologiya, klinik fanlar bilan bevosita bog'liqdir.

Lotin tilini ingliz tilida o'rgatish ma'lum qiyinchiliklarni keltirib chiqaradi, ayniqsa o'z ona tili bo'lmagan talabalar uchun. Lotin tilini o'rganishda atamalarni yod olishga alohida e'tibor beriladi. Ingliz tilidagi atamalarni bildiruvchi ko'plab so'zlar yunon-lotin tilidan kelib chiqqan, shuning uchun ingliz tilini yaxshi biladigan odam uchun ularni o'zlashtirish qiyin emas. Ona tili arab yoki xitoy tili bo'lgan talabalar uchun vaziyat boshqacha. Bu tillarda, o'xshash so'zlar butunlay boshqacha bo'lishi mumkin. Talabalar ularni yodlash uchun ko'proq vaqt sarflashlari kerak. Tilni yaxshi bilmaydigan chet ellik talabalar bilan vaziyat yanada tarang. Ular ko'p inglizcha so'zlarni bilishmaydi va o'qituvchi u yoki bu atamani tushuntirishga ko'proq vaqt sarflashi kerak. Fanni o'zlashtirish uchun zarur bo'lgan leksik minimum uzoq muddatli xotira

darajasida doimiy yodlash uchun mo'ljallangan. Bular qo'llanish chastotasi, mavzuiy ahamiyati va so'z yasalish valentligi tamoyiliga ko'ra tanlangan so'zlar va atama elementlaridir. Yodlashni osonlashtirish uchun o'qituvchi assotsiativ bog'lanish usulidan foydalanishi mumkin, masalan: gastrit so'zini tanish so'z yordamida eslab qolish mumkin.

Turli Universitetlarning tibbiyot fakultetlarida lotin tilini o'rgatish uzoq va davomiy an'anadir. Biroq o'quv fanining nomining o'zi "Lotin tili" yoki "Lotin tili va tibbiyot terminologiyasi asoslari" ba'zi izohlarni talab qiladi. Avvalo, siz lotin tilini o'rganishda ikkita tub farqli yo'nalishga e'tibor berishingiz kerak. Bir tomondan, umumta'lim fani sifatida qaraladigan lotin tilini o'qitish tilning o'ziga xos xususiyatlarini hisobga olgan holda, umumiy til va uning grammatik tizimi bilan tanishishni ta'minlaydi. Bundan tashqari, tilni o'rganish tarixiy va madaniy lahzalarni taqdim etish bilan uyg'unlashtiriladi. Bu talabalarga qadimgi merosning zamonaviy Yevropa va jahon madaniy tizimlarining shakllanishidagi muhim roli haqida tasavvur hosil qilish imkonini beradi. Bu yo'nalish gumanitar, birinchi navbatda, filologiya fakultetlari uchun dolzarb bo'lib, bu yerda asosiy maqsad talabalarning umumiy madaniy va lingvistik dunyoqarashini kengaytirish, shuningdek, ularning zamonaviy "jonli" tillarga ilmiy-tahliliy yondashuvini rivojlantirishga ko'maklashishdir.

Boshqa tomondan, lotin tilini asosiy fanning bir turi yoki hech bo'lmaganda tibbiyot o'quv dasturini tashkil etuvchi boshqa ixtisoslashtirilgan fanlarning ajralmas qismi sifatida ko'rib chiqish mumkin va kerak. Shubhasiz, bu holda, biz endi bu jarayonning odatiy ma'nosida chet tilini o'rganish haqida gapirmayapmiz: asosiy vazifa professional tibbiy terminologiyani o'rganish ekanligini aniqlashtirish muhimdir. Shuning uchun intizomning nomiga mavzuga tuzatishlar kiritish maqsadga muvofiq ko'rinadi faqat lotin tilini emas, balki "lotin tili" terminologiyasini aniq o'rganish lozim. Biroq, ayrim hollarda bir qancha sabablarga ko'ra mavjud amaliyotlar, kurslar yoki o'quv qo'llanmalar nomlari - "Lotin tili va tibbiyot asoslari terminologiyasi" to'liq muvaffaqiyatli emasga o'xshaydi.

Birinchidan, bu nom (to'g'ridan-to'g'ri ma'noda - birinchi navbatda) til bilan tanishish vazifasini ta'kidlaydi, bu yuqorida aytib o'tilganidek, tibbiyot fakultetlari uchun to'g'ri yo'nalish deb hisoblanishi mumkin emas. Shubhasiz, oddiy almashtirish amalda hech narsa hal qilmaydi. Ikkinchidan, fan nomini bunday shakllantirishda dastlab (va so'zlarni qayta tartiblashda u, albatta, qoladi) ikki yo'nalishning ma'lum bir parallel birga mavjudligini aks ettiradi: bir tomondan, til o'rganish («Lotin tili» nomi -umumiy ta'lim yo'nalishi) va boshqa tomondan, terminologiya tayyorlash («tibbiy terminologiya asoslari» -



asosiy yo'nalish). Qolaversa, bir fakultet ichida bu birga yashash hatto qarama-qarshi xarakter kasb etadi. Axir, yo'nalishlar boshqacha va bu holatda til yoki terminologiyani o'rgatishga urg'u berilganmi yoki yo'q aniq emas. Bundan tashqari, umumiy ta'lim yo'nalishi madaniy sohaning bir turini o'z ichiga oladi (birinchi navbatda, lotin qanotli iboralar, maqollar), bu ham e'tiborga olinishi kerak, ixtiyoriy yoki alohida yo'nalish sifatida terminologiyaga hech qanday aloqasi yo'q.

Asosiy qism. Tibbiyot maktabida lotin tilini o'rganishda talabalarning o'quv va kognitiv faolligini oshirish alohida rol o'ynaydi. O'qituvchi lotin tilini o'rganishda olingan bilim va ko'nikmalar keyingi kurslarda, maxsus fanlarni o'rganish jarayonida keng qo'llanilishini doimiy ravishda talabaga eslatib turishi kerak. Bunga, bir tomondan, lotin tili kursi, ikkinchi tomondan, tibbiy-nazariy va klinik fanlar o'rtasidagi integratsiya yordam beradi. O'qituvchi anatomik atamalar bilan tanishar ekan, ularni tuzishda qo'llaniladigan grammatik qoidalarni tushuntirar ekan, anatomiya kursida ularning paydo bo'lishini aytib o'tishi mumkin. Anatomiya atlaslarida barcha so'zlar lotincha nomlarga ega. Tibbiyot fakulteti talabalari o'rganadigan fanlarning nomlari ham yunon-lotin tilidan (biologiya - hayot haqidagi fan, kardiologiya - yurak haqidagi fan, sitologiya - hujayralar haqidagi fan va boshqalar) kelib chiqqan. Boshqa fanlar bo'yicha sinf o'quvchilari o'zlariga tanish bo'lgan lotin ildizlariga asoslangan va lotincha so'z yasash qoidalari muvofiq ilmiy terminologiyani oson tushuna boshlaganlarida, ular lotin tilining o'z ta'limlari uchun foydaliligi va zarurligiga doimo ishonch hosil qilishadi. Shifokorlardan eshitilgan ba'zi so'zlar endi aniq bo'ladi. Tibbiyot talabasi shifokorlarning boshqa mutaxassislikdagi odamlar uchun tushunib bo'lmaydigan maxsus tilini o'zlashtirganini g'urur bilan tushunadi.

Talabalarni lotin tilida o'qitishni optimallashtirish maqsadida yangi usullar faol joriy etilmoqda. Grammatik va leksik material puxta ishlab chiqilgan, tafakkur mantiqini, ongni va atamalardan foydalanishda savodxonlikni, tibbiy terminologiyaning turli quyi tizimlarida erkin yo'naltirishni rivojlantiruvchi mashqlardan foydalaniladi.

Mustaqil va nazorat ishlari natijalarini tahlil qilish o'qituvchiga ham, talabalarga ham materialni o'zlashtirishdagi qiyinchiliklarni aniqlash va ularni bartaraf etish imkonini beradi. Yozma ishlardan tashqari, lug'atning o'zlashtirilishini, shuningdek, uyda yoki sinfda bajarilgan vazifalarni tekshirish uchun muntazam ravishda og'zaki so'rov o'tkaziladi, yakuniy nazorat shakli test hisoblanadi. Lotin tilini o'rgatish o'ziga xos xususiyatlarga ega bo'lib, u ham ba'zi talabalar uchun til to'sig'ini bartaraf etish, ham o'quv jarayonini tashkil

etish va bilimlarni nazorat qilish bilan bog'liq. Ko'pgina talabalar muntazam ravishda darslarga qatnashish va uy vazifalarini bajarishni qoidaga aylantirmaydi. Shu munosabat bilan talabalarga zarur (guruhlarning ixtisoslashuvini hisobga olgan holda) leksik minimum taklif etiladi, bu esa uni ixtisoslashtirilgan fanlar doirasida yanada mustahkamlash va kengaytirishga olib keladi. Biroq, bu yondashuv (grammatik elementlarning terminologik minimum bilan birgalikda bayoni) tibbiyot fakultetlarida tilning amaliy qo'llanilishining o'ziga xos xususiyatlarini aks ettirsa ham (tildan ko'ra terminologiyani o'rganish), qoida tariqasida, alohida mustaqil yo'nalish sifatida terminologiyaning o'ziga xos xususiyatlarini hisobga olmaydi. Bunday xususiyatlarni hisobga olish kerak, chunki u ba'zan bizni lotin tili grammatikasining rasmiy tomonini ko'proq amaliylik, soddalashtirish foydasiga e'tiborsiz qoldirishga majbur qiladi. Zero, terminologiya dastlab tilning asosiy grammatik tuzilmalariga asoslanadi, so'ngra u o'z hayotini aydi (va, qoida tariqasida, o'z-o'zidan) o'z qonunlariga ko'ra rivojlantira boshlaydi. Demak, lotin tilining ba'zi odatiy grammatik momentlarini an'anaviy tarzda o'rnatilgan professional lotin tibbiyot terminologiyasi bilan bog'liq holda qayta ko'rib chiqish zarurati paydo bo'ladi va ba'zi hollarda grammatikani o'ziga xos moslashtirish zarurati haqida gapirish o'rinlidir. Albatta, har qanday kasbiy terminologiya (shu jumladan tibbiy) - faqat tilning leksik komponentining lug'ati ham o'zgarishlarga uchraydi.

Anatomik terminologiyani o'rganayotganda «sifatga old qo'shimchalari» mavzusi ba'zan (ba'zi darsliklarda) hatto hisobga olinmaydi. Shubhasiz, bu «oddiy» lotin tilida, uzbek tilida bo'lgani kabi, bu sodir bo'ladi prefikslar o'zlarining standart funktsiyasini bajaradilar va sifatning ma'nosini aniqlaydilar. Biroq, hatto anatomik atamalarning asosiy terminologik minimumi ham bizni ushbu mavzuga alohida dars ajratishga majbur qiladi: eng keng tarqalgan orasida yettita prefikslar orasida (**infra, sub, inter, intra, supra, para, semi**) faqat bitta (**intra**) faqat aytib o'tilganlarni bajaradi funktsiyasi va qolgan oltitasi (albatta, standart funktsiyani bajarib) keng qamrovli talab qiladi terminologik izohni o'z ichiga oladi.

Xuddi shu ma'noga ega ikkita prefiks «ostida» (**infra va sub**). Avvalo shuni ta'kidlash joizki, paydo bo'ladigan birinchi savol - foydalanishdagi farq haqida (qachon **infra**, qachon **sub**). Buning javobi foydalanishda na qoidalar, na biron bir naqsh mavjud (odatiy holat va terminologiyaning «o'z-o'zidan» rivojlanishining yorqin misoli). Bundan tashqari, anatomik foydalanishning hozirgi amaliyotini hisobga olgan holda old qo'shimchalar bilan sifatlovchi atamalar, kamida oltita eslatma (terminologik sharhlar) sifatida qayd etilishi mumkin. Misol tariqasida ulardan uchtasini olaylik.



Birinchidan, anatomik terminologiyada «**pankreas**» yoki «**popliteal**» kabi sifatlardan foydalanish («chin» va «iliak» sifatlari ularga ma'lum bir shart bilan qo'shilishi mumkin). Tegishli lotin atamalarida («**pankreaticus**» va «**popliteus**»), prefiks, siz bilganingizdek, umuman kerak emas, chunki bu sifatlarda uzbek tiliga tegishli ma'noga ega bo'lgan sifatlarni o'z ichiga olgan ibora bilan tarjima qilingan ot atamalaridan hosil bo'ladi: **pankreas** - «**pankreas**» va **poples** - «**tizza bo'shlig'i**». Shuni ham ta'kidlash joizki, ushbu iboralarning bir qismi bo'lgan «bez» va «bo'shliq» otlari ulardan sifatlarda yasashda ishlatilmaydi (ko'krak qafasi → **thoracicus** «**ko'krak**» atamasi bilan xuddi shunday holat). , lekin solishtirganda : yo'g'on ichak «**kolon**» → **kolikus** «**yo'g'on ichak**», **maksilla** «**yuqori jag**» → **maxillaris** «**maxillaris**» va boshqalar).

Ikkinchidan, «teri osti» ma'nosini bildiruvchi sifat. Eng oddiy variant subcutaneus prefiksi bilan ifodalanadi. Bundan tashqari, bir xil ma'noga ega, ammo yunon tilidan kelib chiqqan sifat (biz «ikki tilli terminologiya» ning juda kam uchraydigan holatini qayd etamiz - bu atama bir vaqtning o'zida lotin va yunon tillarida ifodalanadi. so'z) - saphenus: faqat ma'lum iboralarda shlatiladi.

Xulosa. Xulosa o'rinda shuni aytishimiz kerak terminologiyani hisobga olgan holda bo'yicha «Lotin» fanining o'ziga xos xususiyatlari tibbiyot fakultetlarida barcha uchta terminologik quyi tizimlarda (anatomik-gistologik - klinik - farmasevtika) tibbiy lotin atamalarini qo'llashning o'rnatilgan amaliyotiga e'tibor qaratgan holda kurs (yoki darslik) yaratish maqsadga muvofiqdir. Ularni iloji boricha aniqroq qilish uchun tartiblash va tizimlashtirish, foydalanish shu maqsadda lotin tilining grammatik tuzilmalari o'rganilishi kerak. Bunda asosiy tamoyil materialni taqdim etishda tizimli yondashuv tamoyiliga qat'iy rioya qilish bo'lishi kerak. Bu yondashuv, birinchidan, aniq va izchil taqsimlanishida o'z aksini topishi kerak. Leksik minimumni tashkil etuvchi atamalar muayyan mavzular (odatda muvofiq an'anaviy lotin tilining asosiy bo'limlari bilan grammatika) va asosiy leksik minimum doirasidan kelib chiqqan holda, ko'rib chiqilayotgan mavzu doirasidagi atamalar va ikkinchi - yagona, lekin muhim va zarur tushunchalarni bildiruvchi atamalar sonini darhol to'liq taqdim etish tavsiya etiladi. O'quvchilarning turli so'z yasash sxemalarini ishlab chiqish orqali leksik minimum doirasini mustaqil ravishda kengaytirishga alohida e'tibor qaratish lozim. Bundan tashqari, leksik minimumni ixtiyoriy lug'at - tematik jihatdan muhim atamalar hisobiga kengaytirish va faqat ma'lum bir terminologik kontekstda mazmunli olib borish lozim. Leksik minimumning ikkita variantining (asosiy va kengaytirilgan) mavjudligi muayyan shartlarga (darslarning vaqti va davomiyligi, umumiy soatlar soni, guruh ixtisosligiga) qarab terminologik material miqdorini o'zgartirishga imkon beradi. Shunday



qilib, amaliy nuqtai nazardan, leksik minimumni uy vazifalari, mashqlar, mustaqil va nazorat ishlari (testlari) tarkibidagi yoki kiritilishi mumkin bo'lgan barcha atamalar to'plami sifatida ko'rish mumkin.

Demak, lotin tilini o'rganish bo'lajak shifokorlarni tayyorlashning ajralmas qismidir. Ushbu fan rus tilida yoki uzbek tilida o'qitilishidan qat'i nazar, maqsad bir xil - professional tilning terminologik tizimi uchun asos yaratish. Albatta, atamalarning kontseptual mazmunini faqat tegishli kafedralarda maxsus fanlarni o'rganishda to'liq va qat'iy ravishda ochib berish mumkin. Lotin tilini muvaffaqiyatli o'rganish ularning oson o'zlashtirilishi va qo'llanilishiga yordam beradi.

Adabiyotlar:

1. Borovskiy Ya.M. Lotin xalqaro fan tili sifatida / Xalqaro yordamchi til muammolari. - M., 2001. - 120 b.
2. Zubanova S.G. Qadimgi tillar va madaniyatlar (lotin tili va qadimgi madaniyat). - M.: LIKA, 2014. - 268 b.
3. Ilyina L.E. Qadimgi tillarga qaytish: zamonaviy maktabda lotin tilini oldindan o'rgatish // Maktabda chet tillari. - 2014. - No 5. - B. 27-31.
4. Katsman N.L. Lotin XX asrda Rossiyada umumiy ta'lim predmeti sifatida // Hind-evropa tilshunosligi va klassik filologiyasi (I.M.Tronskiy xotirasiga bag'ishlangan XIV o'qishlar). 2-qism. - Sankt-Peterburg, 2010. - S. 17-32.
5. Kachalkin A.A. Anatomik terminologiya. - M.: RUDN, 2013. - 119 p. 8.

РЕЗЮМЕ

Ushbu maqolada lotin tili grammatikasini tibbiyot fakultetlarida tibbiyot fakulteti talabalari o'rganadigan terminologiyaga moslashtirish muammosi ko'rib chiqiladi, chunki "Lotin tili, terminologiya asoslari" fanining o'rganish predmeti asosan grammatik emas, balki professional tibbiyot terminologiyasi hisoblanadi. Lotin tilining tuzilmalari ya'ni ishlab chiqilgan va sinovdan o'tgan mualliflik metodologiyasi misolida tibbiyot fakultetlarida "Lotin tili, terminologiya asoslari" fanining materialini taqdim etishda tizimli yondashuv tamoyili ko'rsatilgan.

РЕЗЮМЕ

В данной статье рассматривается проблема адаптации латинской грамматики к терминологии, изучаемой студентами-медиками на медицинских факультетах, так как предметом изучения предмета «Латинский язык, основы терминологии» является в основном не грамматика, а профессиональная медицинская терминология. Структуры латинского языка. На примере разработанной и апробированной авторской методики показан принцип системного подхода к изложению материала предмета «Латинский язык, основы терминологии» на медицинских факультетах.

SUMMARY

The article devotes to the problem of adapting the grammar of the Latin language to the terminology studied by medical students at medical faculties, since the subject of study of the discipline «Latin, the basics of terminology» is mainly professional medical terminology, and not the grammatical structures of the Latin language. On the example of the developed and tested author's methodology, the principle of a systematizing approach is shown in the presentation of the material of the discipline «Latin language, the basics of terminology» at medical faculties.